

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی استان اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکتراى حرفه ای

عنوان:

تبیین تجارب آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

یک مطالعه کیفی

اساتید راهنما:

دکتر محمد مهر تک

استاد مشاور:

دکتر شهرام حبیب زاده

دکتر حامد زندیان

نگارش:

افشین مردوار

پاییز ۱۳۹۸

شماره پایان نامه: ۰۷۴۷

سپاس خدای را که سخنوران، در ستودن او بمانند و شمارندگان، شمردن نعمت های او ندانند و کوشندگان، حق او را گزاردن نتوانند. و سلام و مورد بر محمد و خاندان پاک او، طاهران معصوم، هم آنان که وجودمان و امدار وجودشان است؛ و نفرین پیوسته بر دشمنان ایشان تا روز رستاخیز...

شکر شایان نثار ایزد منان که توفیق را رفیق راهم ساخت تا این پایان نامه را به پایان برسانم. از استاد فاضل و اندیشمند جناب آقای دکتر محمد مهرتک به عنوان استاد راهنما که همواره نگارنده را مورد لطف و محبت خود قرار داده اند، کمال تشکر را دارم.

تشکر و قدر دانی ویژه از جناب آقایان دکتر شهرام حبیب زاده و دکتر حامد زندیان که به عنوان استاد مشاور همواره که در نگارش این پایان نامه مرا یاری کردند.

تقدیم به مادر عزیزتر از جانم

مادرم هستی من ز هستی توست تا هستم و هستی دارم توست، غمگسار جاودانی مادر است، چشم سار مهربانی مادر است

تقدیم با بوسه بر دستان پدرم

به او که نمی دانم از بزرگی اش بگویم یا مردانگی سخاوت، سکوت، مهربانی و پدرم راه تمام زندگیست، پدرم دلخوشی همیشگیست

تقدیم به بیمارانی که طب را بر بالین آنان آموختم درد
آشنایان چشم به راه ، باشد که مرحمی برای آلامشان
باشم.....

با تشکر از

تمامی اساتید ارجمندم که مرا درطول تحصیل یاری کردند

عنوان..... صفحه

فصل اول: طرح تحقیق

- ۱-۱ مقدمه و بیان مسأله..... ۲
- ۱-۲ تعریف واژه های کلیدی..... ۴
- ۱-۳ اهداف و فرضیات..... ۵
- ۱-۳-۱ هدف کلی..... ۵
- ۱-۳-۲ اهداف اختصاصی..... ۵
- ۱-۳-۳ اهداف کاربردی..... ۵

فصل دوم: پیشینه تحقیق و بررسی متون

- ۲-۱ مقدمه..... ۷
- ۲-۲ پزشکی..... ۱۴
- ۲-۳ عملکرد بالینی..... ۱۶
- ۲-۴ آموزش..... ۱۷
- ۲-۵ مطالعات انجام شده در جهان..... ۱۸

فصل سوم: شیوه اجرای طرح

- ۳-۱ نوع مطالعه..... ۲۱
- ۳-۲ محیط پژوهش..... ۲۱
- ۳-۳ جامعه آماری مورد مطالعه..... ۲۱
- ۳-۴ روش گردآوری اطلاعات..... ۲۲
- ۳-۵ روش تجزیه و تحلیل داده ها و بررسی آماری..... ۲۲
- ۳-۶ معیار ورود..... ۲۵
- ۳-۷ معیار خروج..... ۲۵

۳-۸ ملاحظات اخلاقی..... ۲۵

فصل چهارم: نتایج

۴-۱ نتایج..... ۲۸

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

۵-۱ بحث..... ۴۵

۵-۲ نتیجه گیری..... ۵۳

۵-۳ محدودیت..... ۵۴

۵-۴ پیشنهادات..... ۵۵

منابع..... ۵۶

فهرست جداول

- جدول ۱-۴ مشخصات دموگرافیک شرکت کنندگان..... ۲۸
- جدول ۲-۴ شاخص آماری - توصیفی سنی افراد مورد مطالعه..... ۲۹
- جدول ۳-۴ واحدهای معنایی و کدهای استخراج شده در زمینه عوامل ساختاری..... ۳۰
- جدول ۴-۴ واحدهای معنایی و کدهای استخراج شده در زمینه عوامل مدیریتی..... ۳۳
- جدول ۵-۴ واحدهای معنایی و کدهای استخراج شده در زمینه عوامل ارتباطاتی..... ۳۶
- جدول ۶-۴ واحدهای معنایی و کدهای استخراج شده در زمینه آموزش در بالین..... ۳۹
- جدول ۷-۴ واحدهای معنایی و کدهای استخراج شده در زمینه عوامل انگیزشی موثر در آموزش..... ۴۲

تبیین تجارب آموزش بالینی از دیدگاه دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل: یک مطالعه کیفی

چکیده

سابقه و هدف: اطمینان از کیفیت آموزش و حفظ و نگهداری آن یکی از وظایف اصلی دانشکده های پزشکی است. کسب اطلاعات در مورد مشکلات آموزش، زمینه مناسب را برای اصلاح و رفع آن ها و فراهم کردن آموزش های اثربخش تر، ایجاد می کند. هدف از این مطالعه کیفی، بررسی تبیین تجارب آموزش بالینی از دید دانشجویان رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل بود.

مواد و روشها: یک پژوهش کیفی با روش تحلیل محتوای کیفی قراردادی، جهت رسیدن به هدف انجام شد. جمع آوری اطلاعات با استفاده از مصاحبه عمیق نیمه ساختارمند با شرکت ۱۲ دانشجوی پزشکی انجام گردید. نمونه گیری مبتنی بر هدف از بین دانشجویان پزشکی دانشکده پزشکی اردبیل، صورت گرفت.

یافته ها: در این مطالعه، ۷ نفر از افراد مورد مطالعه (۵۸/۳ درصد) مرد و مابقی (۴۱/۷ درصد) زن بودند. میانگین سنی دانشجویان، $27/75 \pm 1/83$ سال با دامنه سنی ۲۶-۳۳ سال بود. با استفاده از تجزیه و تحلیل دست نوشته ها مشکلات آموزش دانشجویان پزشکی از مفاهیم استخراج شد. به عنوان مثال مدرس غیر اثربخش، برنامه درسی غیرپویا، امکانات و محیط نامناسب آموزشی و عوامل مربوط به ویژگی های فرد تحت آموزش، از مشکلات آموزشی از ادراک دانشجویان پزشکی بودند.

نتیجه گیری: نتایج این پژوهش نشان داد که ادراک دانشجویان از مشکلات آموزش علاوه بر مدرس، مربوط به عوامل دیگری نیز می باشد. با توجه به نتایج این پژوهش پیشنهاد می گردد مسئولین با تأمین امکانات و تجهیزات محیط آموزشی و مدرسین با ارتقای مهارت های آموزشی و به کارگیری مهارت های ارتباطی، در برطرف کردن این مشکلات گام های مؤثری در امر آموزش و ارتقای انگیزه و اعتماد به نفس دانشجویان بردارند.

کلید واژه ها: تجارب، آموزش بالینی، پزشکی، اردبیل، مطالعه کیفی